

انصاف در نقد دستگاه دیپلماسی

نقد سیاست خارجی و دستگاه دیپلماسی دولت‌های جمهوری اسلامی نه تنها امروز بلکه از دهه‌های گذشته، سکه روز بوده است. این نقدها علاوه براین که از سوی برخی کارگزاران رسمی بیان می‌شود اما کنشگران و نخبگان غیر رسمی هم نظرات خود را در بستر رسانه‌ها و تریبون‌های در اختیار بیان کرده و می‌کنند. اما نکته‌ای که در این میان از نظرها دور می‌ماند و یا به عمد از آن پرهیز می‌شود، پرداخت جامع به حقایق و واقعیت‌هایی است که دستگاه دیپلماسی با آن رو در روست. از این رو اندک مدتی پس از استقرار دولت‌ها و فعال شدن دستگاه دیپلماسی برای عبور از بحران در روابط خارجی، سیل نقدها و نظرات سلبی علیه وزیر مربوطه و یا دستگاه دیپلماسی از هر سو آغاز می‌شود. این وضع به‌گونه‌ای ادامه می‌یابد که گاه دیپلمات‌ها برای مصون ماندن از نقدها و چالش‌های مرتب برآن، دچار نوعی محافظه کاری و بسا بی‌عملی می‌شوند.

مشکل اما نقد کارشناسی و یا نقد ناپذیری دستگاه دیپلماسی نیست؛ بلکه وضع هزارتویی است که هر وزیر امور خارجه در هر دولت مستقر با آن روبروست. این وضع از یک‌سو با نگرش‌های رقیب در داخل دست به گریبان است. از سوی دیگر فشارها و پیچیدگی‌ها در بیرون، کار را برای دستگاه دیپلماسی سخت کرده و می‌کند. همین مهم می‌تواند دیپلماسی را از جایگاه «هنر امر اراده» به امر «اجتناب ناپذیر» تقلیل موقعیت دهد. این درحالی است که «انسجام ملی» که با فهم مشترک از منافع حاصل می‌شود و نیز «تعهد ملی» دو ویژگی اصلی موفقیت یک سیاست خارجی شناخته می‌شوند.

ادامه در صفحه ۶

آپدیت جدید ایکس چگونه تندروها و مخالفین اینترنت آزاد را بدنام کرد؟

پس لرزه‌های خط سفید

چند هفته پیش، انتشار یک عکس از تلگرام منتقد سرسخت رفع فیلترینگ در صحن علنی مجلس جنجال به پا کرد. فارغ از آن که او اولین کانالی را که دنبال می‌کرد، کانال «همسر ایده‌آل» بود، فعالیت‌های حمید رسایی در توئیتر و تلگرام فیلترشده این سؤال را ایجاد کرده بود: مگر آنان مخالف رفع فیلترینگ نیستند؟ پس چرا از پلتفرم‌های فیلترشده استفاده می‌کنند؟ البته او امروز در نطق خود، با چرخشی عجیب در نقش منتقد فیلترینگ صحبت کرد؛ همانی که اینترنت آزاد را به منطقه جنگی تشبیه کرده بود و خودش که در شبکه‌های فیلترشده حضور دارند را به افراد «آموزش دیده که بخواهند دفاعی بکنند» مشابه گرفته و مردم را افرادی که دفاع بلد نیستند فرض کرده بود. اما جواب این سؤال که «مگر آنان مخالف رفع فیلترینگ نیستند؟» خیلی زودتر از آن‌چه رسایی و هم‌قطارانش تصور می‌کردند، داده شد. در آپدیت جدید پلتفرم ایکس، یا همان توئیتر سابق، قابلیتی برای نمایش محل استقرار گردانندگان حساب‌ها فعال شده است؛ قابلیتی که در مدت کوتاه به یک زلزله سیاسی در ایران تبدیل شد. در واقع، این ابزار که نشان می‌دهد هر حساب کاربری از کجا مدیریت می‌شود، بالای جان کسانی شده که علیه رفع فیلترینگ می‌نویسند و در پست‌وا از خطوط بدون فیلتر استفاده می‌کنند. «خط سفید» عبارتی است که از سال ۹۸ و بعد از حوادث آبان ماه، کم‌کم میان خبرنگاران و اهل رسانه رواج پیدا کرد. آن هم زمانی که در پی قطع اینترنت سراسری، برخی از مسئولان و خبرنگاران اینترنت بدون فیلتر داشتند. حال، در میان افشاکری‌های گسترده در توئیتر، اسامی مسئولانی که دارای اینترنت بدون فیلتر و یا همان «خط سفید» هستند، به سرعت فاش شده و اسکرین‌شات صفحات آنان در فضای مجازی و کانال‌های خبری دست به دست می‌شود.

هر چند تعداد مسئولان دارای خط سفید آن‌قدر زیاد است که شاید نام بردن همه آن‌ها در این گزارش ممکن نباشد، اما آنچه بیش از همه جلب توجه می‌کند، خط سفید جناح تندروی سیاست ایران و حامیان سعید جلیلی است؛ کسانی که طی سال‌ها بارها و بارها از فیلترینگ حمایت کرده‌اند، اما خودشان بدون فیلتر و بدون استفاده یا با استفاده از فیلتر شکن، در فضای مجازی فعالیت می‌کنند.

شرح در صفحه ۶

مهران مدیری و پسرش در آزمون سخت موسیقی

وقتی صدا جا می‌ماند

صفحه ۶

عامل انسانی چگونه عامل فاجعه می‌شود؟

چرخه تکراری آتش‌سوزی در جنگل‌ها

صفحه ۶

سفر لاریجانی به پاکستان بررسی شد

تقویت امنیت منطقه‌با دیپلماسی همسایگی

صفحه ۶

لبنان میان تهدید جنگ و بن‌بست دیپلماتیک

رئیس شورای اجرائی حزب‌الله، در مراسم تشییع طباطبایی گفت: «اسرائیلی‌ها از پاسخ احتمالی نگرانند. بگذار نگران بمانند؛ چون آنان جایگاه بزرگی بیروت را علیه مقاومت و لبنان مرتکب شده‌اند.» او افزود: «تا زمانی که دشمن به آتش‌بس پایبند نیست، ما متعهد به هیچ طرحی نیستیم. تمام امتیازاتی که دولت لبنان داده، هیچ نتیجه‌ای نداشته است.»

در فضای سیاسی، لبنان این هفته را با انتظار برای تحرکات دیپلماتیک پشت‌سر می‌گذارد؛ در حالی که تماس‌ها میان مقامات لبنان و آمریکا تقریباً متوقف شده است. فرانسوی‌ها و سعودی‌ها از هماهنگی با واشنگتن درباره نشست در پاریس سخن می‌گویند، اما همگان متوجه‌اند که اسرائیل هیچ راه‌حلی را نمی‌پذیرد مگر اینکه ارتش لبنان خلع سلاح حزب‌الله را با زور آغاز کند.

در همین حال، مقامات اسرائیل همچنان از جنگ سخن می‌گویند. گدعون ساعر، وزیر خارجه اسرائیل، گفت: «حزب‌الله بیش از آنکه خلع سلاح شود، در حال مسلح شدن است.» روزنامه‌نگاران نزدیک به نتانیاو نیز گزارش دادند که مقامات آمریکایی اسرائیل را تشویق می‌کنند «بیشترین فشار نظامی ممکن» را بر حزب‌الله وارد کنند. یکشنبه گذشته، حزب‌الله اعلام کرد که طباطبایی و چهار تن از همراهانش- قاسم حسین برجای، مصطفی اسعد برو، رفعت احمد حسین و ابراهیم علی حسین- به شهادت رسیده‌اند.

رسانه لبنانی الاخبار نوشت، دو پرسش از لحظه ترور فرمانده نظامی حزب‌الله، هیثم علی طباطبایی، در قلب ضاحیه جنوبی، صحنه سیاسی بیروت را تحت فشار قرار داده است: آیا این عملیات مقدمه بازگشت جنگ به جبهه لبنان است؟ و آیا حزب‌الله پاسخ خواهد داد؛ چگونه؟ به گزارش برنا، این تشدید تنش چندان غافلگیرکننده نبود؛ زیرا رسانه‌های عبری، مسئولان اسرائیلی و همچنین فرستادگان بین‌المللی که اخیراً به لبنان آمده بودند، زمینه‌سازی سیاسی آن را انجام داده بودند. با این حال، این ترور پیامدهایی بسیار مهم داشت.

الاخبار می‌نویسد، برخی آن را «عملیات مقدمه‌چینی برای جنگی که قبلاً تهدید شده بود» توصیف کردند و یادآور شدند که سال گذشته اسرائیل با ترور فرمانده فؤاد شکر سلسله عملیاتی را آغاز کرد که نهایتاً به اوج نخست خود با ترور دبیرکل حزب، سید حسن نصرالله، سپس جانشین او، سید هاشم صفی‌الدین و مجموعه عملیات‌های دیگر رسید؛ پیش از آنکه اسرائیل وارد جنگی دوماهه شود.

منابع سیاسی بار دیگر به یادآوری ادعاهای اسرائیل پرداختند که آن زمان می‌گفت قصد رفتن به جنگ ندارد و اگر حزب‌الله پاسخ ندهد، ماجرا در همین سطح می‌ماند؛ در حالی که فشارهای دیپلماتیک آمریکا تنها پوششی برای آماده‌سازی جنگ بود. آن روزها به‌جای اعلام آتش‌بس از نیویورک، اسرائیل ترور نصرالله را اعلام کرد.

رئیس شورای اجرائی حزب‌الله، در مراسم تشییع طباطبایی گفت: «اسرائیلی‌ها از پاسخ احتمالی نگرانند. بگذار نگران بمانند؛ چون آنان جایگاه بزرگی بیروت را علیه مقاومت و لبنان مرتکب شده‌اند.» او افزود: «تا زمانی که دشمن به آتش‌بس پایبند نیست، ما متعهد به هیچ طرحی نیستیم. تمام امتیازاتی که دولت لبنان داده، هیچ نتیجه‌ای نداشته است.»

در فضای سیاسی، لبنان این هفته را با انتظار برای تحرکات دیپلماتیک پشت‌سر می‌گذارد؛ در حالی که تماس‌ها میان مقامات لبنان و آمریکا تقریباً متوقف شده است. فرانسوی‌ها و سعودی‌ها از هماهنگی با واشنگتن درباره نشست در پاریس سخن می‌گویند، اما همگان متوجه‌اند که اسرائیل هیچ راه‌حلی را نمی‌پذیرد مگر اینکه ارتش لبنان خلع سلاح حزب‌الله را با زور آغاز کند.

در همین حال، مقامات اسرائیل همچنان از جنگ سخن می‌گویند. گدعون ساعر، وزیر خارجه اسرائیل، گفت: «حزب‌الله بیش از آنکه خلع سلاح شود، در حال مسلح شدن است.» روزنامه‌نگاران نزدیک به نتانیاو نیز گزارش دادند که مقامات آمریکایی اسرائیل را تشویق می‌کنند «بیشترین فشار نظامی ممکن» را بر حزب‌الله وارد کنند. یکشنبه گذشته، حزب‌الله اعلام کرد که طباطبایی و چهار تن از همراهانش- قاسم حسین برجای، مصطفی اسعد برو، رفعت احمد حسین و ابراهیم علی حسین- به شهادت رسیده‌اند.

رسانه آمریکایی نوشت: روسای جمهور روسیه و چین در نامه‌های جداگانه به همتای خود هم‌سنگی خود با این کشور و حمایت از حاکمیت ملی آن را در میانه تهدید نظامی فزاینده آمریکا اعلام کردند.

به گزارش ایسنا، «شی جینپینگ» رئیس جمهور چین و «ولادیمیر پوتین» همتای روس او در میانه تشدید تنش‌ها میان ونزوئلا و ایالات متحده در نامه‌های جداگانه حمایت خود از «نیکولاس مادورو» رئیس این کشور آمریکای لاتین را اعلام کردند. نشریه نیویورک با انتشار این مطلب گزارش داد: این حمایت دیپلماتیک قدرتمند از سوی چین و روسیه در شرایطی انجام شده است که تنش‌ها همچنان در حال تشدید است و به نظر می‌رسد دولت «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا اقدام نظامی علیه این کشور آمریکای جنوبی را می‌سنجند.

مادورو را حفظ کرده‌اند که طبق ادعای مخالفان ونزوئلا و ناظران بین‌المللی، نتایج انتخابات ۲۰۱۸ را به نفع خود تغییر داده است. ایالات متحده و تعدادی دیگر از دولت‌ها، رقیب مادورو را به عنوان رهبر مشروع ونزوئلا به رسمیت شناخته‌اند.

دونالد ترامپ در ماه‌های اخیر منابع نظامی ایالات متحده از جمله نا هواپیمابر هسته‌ای یو اساس جرالز فور در کارائیب اعزام کرده است. دولت او همچنین به دلیل انجام دادن حملات علیه ۲۱ قایق مجزا در آب‌های بین‌المللی با انتقاد روبه‌رو شده و بدون ارائه شواهد ادعا کرده است که خدمه این قایق‌ها درگیر قاچاق مواد مخدر بوده‌اند.

کی‌یف و واشنگتن با چه تغییراتی در طرح ۲۸ ماده‌ای ترامپ موافقت کردند؟

تحول در طرح صلح ترامپ

پس از این نشست کاخ سفید اعلام کرد که گفت‌وگوها «بسیار سازنده» بوده و دو طرف بر سر «چارچوبی به‌روز و اصلاح‌شده» کار کرده‌اند. چارچوبی که باید «کاملاً از حاکمیت اوکراین دفاع کند و به صلح پایدار برسد».

اوکراین نیز گفته است که نگرانی‌هایش درباره «ضمانت‌های امنیتی، توسعه اقتصادی بلندمدت، حفاظت از زیرساخت‌ها و آزادی کشتیرانی و استقلال سیاسی» در پیش‌نویس جدید لحاظ شده است.

همزمان مقامات فرانسه و آلمان نیز روی طرحی موازی کار می‌کنند که بر اساس یک سند فاش‌شده مذاکرات ارضی را از خط مقدم فعلی آغاز می‌کند نه بیشتر و برای اوکراین «ضمانت‌های امنیتی محکم و الزام‌آور» از جمله از سوی آمریکا در نظر می‌گیرد.

دونالد توسک نخست‌وزیر لهستان در شبکه‌های اجتماعی نوشت که پیش از مذاکره «باید بدانیم این طرح دقیقاً کار چه کسی است». در اوکراین ولودیمیر زلنسکی گفت که هماهنگی دیپلماتیک در جریان است و از «ترباری» آمریکا قدردانی کرد.

ترامپ که در کارزار انتخاباتی گفته بود «در یک روز» جنگ را تمام می‌کند یکشنبه در رسانه خود نوشت جنگ را «به ارث برده» و اوکراین «قدرشناس» است و اروپا هنوز از روسیه نفت می‌خرد. او طبق معمول از پوتین انتقاد نکرد. اوایل استافینشینا سفیر اوکراین در آمریکا گفت سند جداگانه‌ای درباره ضمانت‌های امنیتی احتمالی آمریکا وجود دارد ولی یادآوری کرد که تضمین‌های سال ۱۹۹۴ نیز عملایی‌اثر بودند. او به‌طور تلویحی گفت اوکراین شریک «بیچیده‌ای» برای آمریکاست چون تجربه‌های تلخی از گذشته دارد. نمایندگان آمریکایی از اینکه پیش‌نویس اولیه عملاً به نفع روسیه بوده به‌شدت انتقاد کردند. ساتورها گفتند ابتدا فکر کرده‌اند این طرح «فهرست آرزوهای روسیه» است. روبیو ابتدا گفته بود طرح «مربوط به آمریکا نیست» ولی بعداً

ترامپ که در کارزار انتخاباتی گفته بود «در یک روز» جنگ را تمام می‌کند یکشنبه در رسانه‌ی خود نوشت جنگ را «به ارث برده» و اوکراین «قدرشناس» است و اروپا هنوز از روسیه نفت می‌خرد. او طبق معمول از پوتین انتقاد نکرد. اوایل استافینشینا سفیر اوکراین در آمریکا گفت سند جداگانه‌ای درباره ضمانت‌های امنیتی احتمالی آمریکا وجود دارد ولی یادآوری کرد که تضمین‌های سال ۱۹۹۴ نیز عملایی‌اثر بودند. او به‌طور تلویحی گفت اوکراین شریک «بیچیده‌ای» برای آمریکاست چون تجربه‌های تلخی از گذشته دارد. نمایندگان آمریکایی از اینکه پیش‌نویس اولیه عملاً به نفع روسیه بوده به‌شدت انتقاد کردند. ساتورها گفتند ابتدا فکر کرده‌اند این طرح «فهرست آرزوهای روسیه» است. روبیو ابتدا گفته بود طرح «مربوط به آمریکا نیست» ولی بعداً

ترامپ که در کارزار انتخاباتی گفته بود «در یک روز» جنگ را تمام می‌کند یکشنبه در رسانه‌ی خود نوشت جنگ را «به ارث برده» و اوکراین «قدرشناس» است و اروپا هنوز از روسیه نفت می‌خرد. او طبق معمول از پوتین انتقاد نکرد. اوایل استافینشینا سفیر اوکراین در آمریکا گفت سند جداگانه‌ای درباره ضمانت‌های امنیتی احتمالی آمریکا وجود دارد ولی یادآوری کرد که تضمین‌های سال ۱۹۹۴ نیز عملایی‌اثر بودند. او به‌طور تلویحی گفت اوکراین شریک «بیچیده‌ای» برای آمریکاست چون تجربه‌های تلخی از گذشته دارد. نمایندگان آمریکایی از اینکه پیش‌نویس اولیه عملاً به نفع روسیه بوده به‌شدت انتقاد کردند. ساتورها گفتند ابتدا فکر کرده‌اند این طرح «فهرست آرزوهای روسیه» است. روبیو ابتدا گفته بود طرح «مربوط به آمریکا نیست» ولی بعداً